

การศึกษาวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ

เรือเอกหญิง ศติยา ม่วงมิ่งสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กุมภาพันธ์ 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เรือเอกหญิง ตติยา ม่วงมิ่งสุข จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.นวลผจง อุดรพิมพ์)
.....กรรมการ
(ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด)
.....กรรมการ
(ดร.นวลผจง อุดรพิมพ์)
.....กรรมการ
(ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)
.....กรรมการ
(ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 20 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือแนะนำอย่างดี
ยิ่งจาก ดร.นวลหงษ์ อุดรพิมพ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.เจริญวิชัย
สมพงษ์ธรรม และ ดร.สมศักดิ์ ลิลา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด
และวิธีการ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จึง
ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ กอนฉลาด รองศาสตราจารย์
ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ นาวาเอก วิเลศ สมบัติ
และ นาวาเอกหญิง ชมภู พัฒนพงษ์ ซึ่งให้ความกรุณาแนะนำ ชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม และ
ขอกราบขอบพระคุณ ดร.รุ่งฟ้า กิตติญาณันต์ คณะกรรมการสอบปากเปล่า ทำให้วิทยานิพนธ์นี้มี
ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
กรมแพทย์ทหารเรือ และผู้บังคับการโรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ตลอดจน
ข้าราชการทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและรวบรวมส่งคืนครบถ้วนทุก
ฉบับ

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอรำลึกถึงพระคุณของบิดาผู้ล่วงลับไปแล้ว ขอขอบพระคุณมารดา ที่
คอยให้กำลังใจ และสนับสนุนในการศึกษาตลอดมา

เรือเอกหญิง ตติยา ม่วงมิ่งสุข

48922878: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: วินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้/ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน/

โรงเรียนในสังกัดกองทัพเรือ

เรือเอกหญิง ดติยา ม่วงมิ่งสุข: การศึกษาวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ (A STUDY OF LEARNING
ORGANIZATION DISCIPLINES AND WORK EFFICIENCY OF NAVAL SCHOOLS'
PERSONNEL) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: นवलพจน์ อุดรพิมพ์, Ph.D., เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, ค.ศ.
155 หน้า. ปี พ.ศ.2550

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาระดับของวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ รวมทั้งเพื่อหาความสัมพันธ์
ระหว่างวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการใน
โรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ และศึกษาตัวแปรวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่สามารถร่วมกัน
ทำนายประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
ข้าราชการในโรงเรียนนายเรือ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กรมแพทย์ทหารเรือ และโรงเรียนชุมพล
ทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็น
แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ หาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ .91 และ .95
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์การ
ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

1. ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ มีวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรืออยู่ในระดับมาก
3. วินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ มีความสัมพันธ์กัน
4. วินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อันได้แก่ ด้านความคิดเชิงระบบ (X_5) ด้านแบบแผนความคิดอ่าน (X_2) ด้านการมีส่วนร่วม (X_3) และด้านความรู้แห่งตน (X_1) สามารถพยากรณ์และส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ ได้ร้อยละ 67.9 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$\hat{y} = 0.176 + 0.093(X_1) + 0.264(X_2) + 0.170(X_3) + 0.409(X_5)$$

48922878: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: LEARNING ORGANIZATION DISCIPLINES/ WORK EFFICIENCY/

NAVAL SCHOOLS

LT.TATIYA MUANGMINGSOOK W.RTN.: A STUDY OF LEARNING ORGANIZATION DISCIPLINES AND WORK EFFICIENCY OF NAVAL SCHOOLS' PERSONNEL. THESIS ADVISORS: NUANPACHONG UDORNPIM Ph.D., CHAROENWIT SOMPONGTAM, Ph.D. 155 P.

The purposes naval schools' personnel of the study were to examine learning organization disciplines and work efficiency of naval schools' personnel, as well as to study the relationship between variables on learning organization disciplines and work efficiency factors that can predict work efficiency of naval schools' personnel including personal mastery, mental models, shared vision, team learning and systematic thinking. The sample used for the study was 306 personnel in the naval schools. The instruments used for the study were 5 rating scale questionnaire. Cronbach's coefficient alpha measurements of reliability were .91 and .95 respectively. Statistics for analyzing the data were mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation, and stepwise multiple regression.

The summary of the findings were as follows:

1. Learning organization disciplines of naval schools' personnel were rated at a high level.
2. Work efficiency of naval schools' personnel was rated at a high level.
3. Systematic thinking (X_5), mental models (X_2), shared vision (X_3) and personal mastery (X_1) of learning organization disciplines could predict work efficiency of naval schools' personnel 67.9 percentage that could be written in the form of following equation;

$$\hat{y} = 0.176 + 0.093(X_1) + 0.264(X_2) + 0.170(X_3) + 0.409(X_5)$$

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การจัดการศึกษาของสถานศึกษากองทัพเรือ.....	10
ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนในสังกัดกองทัพเรือ.....	13
แนวคิด หลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้.....	27
แนวคิด หลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและ	
วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	54
ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	
และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน.....	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	77
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
สรุปผลการวิจัย.....	106
อภิปรายผล.....	106
ข้อเสนอแนะ.....	111
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	121
ภาคผนวก ก.....	122
ภาคผนวก ข.....	126
ภาคผนวก ค.....	137
ภาคผนวก ง.....	150
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	155

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	77
2	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทางประชากรศาสตร์	84
3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก โดยรวมและรายด้าน.....	87
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก ด้านความรอบรู้แห่งตน.....	88
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก ด้านแบบแผนความคิดอ่าน.....	89
6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม.....	90
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก ด้านการเรียนรู้เป็นทีม.....	91
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก ด้านความคิดเชิงระบบ.....	92
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก โดยรวมและรายด้าน.....	93
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ ความสามารถในการบริหารงาน.....	94
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ สติปัญญา.....	95
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ ความสามารถในการสื่อสาร/สั่งการ.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคุณภาพของงาน..	97
14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานสำเร็จตาม ระยะเวลาที่กำหนด.....	98
15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความรอบรู้ ในหน้าที่.....	99
16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตัดสินใจ.....	99
17 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรด้านวินัยในการเป็นองค์การแห่ง การเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน.....	101
18 อรรถาพยากรณ์และคัดเลือกตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดจากตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร ที่ใช้ พยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ..	102
19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ จากตัวแปรต่าง ๆ.....	102
20 ค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดจาก 4 ตัวแปรของวินัยในการเป็นองค์การแห่ง การเรียนรู้ ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียน สังกัดกองทัพบเรือ.....	103
21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ จำแนกตามชั้นยศ.....	138
22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ จำแนกตามอายุ.....	139
23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	140
24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบเรือ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	141

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก จำแนกตามสถานภาพ.....	142
26 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก จำแนกตามประเภทของโรงเรียน.....	143
27 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก จำแนกตามชั้นยศ.....	144
28 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก จำแนกตามอายุ.....	145
29 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	146
30 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	147
31 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก จำแนกตามสถานภาพ.....	148
32 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบก จำแนกตามประเภทของโรงเรียน.....	149
33 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับวินัยในการเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการใน โรงเรียนสังกัดกองทัพบก.....	151
34 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ในปฏิบัติงานของข้าราชการใน โรงเรียนสังกัดกองทัพบก.....	153

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
2 แผนภาพองค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้.....	32
3 รูปแบบจำลองการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้.....	34
4 กระบวนการความรู้แห่งตน.....	37
5 กระบวนการคิดเชิงระบบ.....	42